

/Synspunkt

FGU – spræng betonmurene!

Gert Møller/Korsør ProduktionsHøjskole

'Vi har begået kollektivt uddannelsessvigt. De unge, der ikke lykkes i folkeskolen og ikke selv kommer videre i uddannelse rammes af et betonloft af forskellige forberedende tilbud, som de ikke kan finde rundt i.' Det var statsministerens udmelding i februar 2017, efterfulgt af et løfte om et reformudspil, der kunne sprænge samme betonloft. Lige nu ser det ud til, at der er brug for mere dynamit. For hvis ikke betonmurene mellem ministerierne og mellem de kommunale forvaltninger også sprænges, vil der hurtigt opstå nye konkurrerende tilbud til det, der skal være en ny hovedvej.

Efter statsministerens udtalelser og en række forhandlinger i Folketinget fik vi i oktober 'Aftale om bedre veje til uddannelse og job'. Den blev underskrevet af et samlet Folketing, og udmøntes fra 1. august 2019 i et nyt tilbud: Forberedende Grunduddannelse, der samler en række nuværende tilbud (bl.a. produktionsskoler, EGU, KUU og avu) sammen med en ny Koordineret Ungeindsats i kommunerne.

Det er en reform, der involverer rigtig mange, og som nu og i den kommende tid vil kræve rigtig meget af os alle. På det nationale plan er loven netop vedtaget, og indstillingen til geografiske dækningsområder og institutionsdannelser er sendt til Ministeren.

Men det er også en reform, der giver rigtig god mening. I dag bliver de unge mødt af mange gode initiativer med masser af engagerede medarbejdere men samtidig uden ret meget tværgående sammenhæng og med risiko for uheldige incitamentsstrukturer. Det skal reformen råde bod på, så hver ung får den chance han eller hun fortjener. Men det lykkes kun, hvis vi fokuserer på opgaven og nægter at lade skel mellem ministerier og mellem kommunale forvaltninger stå i vejen for målet!

Forberedende Grunduddannelse

Med FGU får vi en hovedvej for den gruppe unge, der har haft og stadig har brug for en anden og mere praktisk vej til uddannelse og job. Det er godt! Men der skal en fælles indsats til, hvis det skal lykkes.

Hvis vi med aftaletekstens ord skal "gå fra et komplekst til et langt mere enkelt system", så kræver det, at der ikke bliver lagt unødige hindringer i vejen, men at ministerierne og kommunerne faktisk følger loven, der fastslår, at FGU er hovedvejen for de flest unge i målgruppen. Hvis vi lader Beskæftigelsesministeriet styre i en retning, og Undervisningsministeriet i en anden, og lader Socialministeriet forsøge at feje op efter skaderne, så er det blot skønne spildte kræfter, og de unge kommer måske ovenikøbet til at stå i en dårlige situation end før lovens vedtagelse.

Så lad os nu omsætte hele Folketingets politik til handling. Betonloftet skulle sprænges, Løkke har trykket detonatoren håndtag i bund. Nu må han sikre, at tilstrækkeligt sprænges væk, til at det nye kan bygges op!

En Koordineret Ungeindsats

Men FGU er kun den ene del af reformen. Den anden er den Koordinerede Ungeindsats i kommunerne. Ifølge aftalen "skal kommunerne have

ansvaret for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats i den enkelte kommune på tværs af uddannelses-, beskæftigelse- og socialindsatsen.” Hertil kommer den nye 90/10 målsætning: I 2030 skal mindst 90 pct. af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse, de resterende 10% skal være i arbejde. Det er en ambitiøs målsætning – i dag er det kun 83% af de 25årige, der har en ungdomsuddannelse.

Men det kræver, at man i hver enkelt kommune gør status og lægger en strategi: Hvordan ser det egentlig ud hos os? Hvad sker der i overgangen mellem folkeskole og ungdomsuddannelse? Hvor går de unge hen, og hvor mange gennemfører det, de går i gang med? Og dernæst: Hvordan kan vi organisere den Koordinerede Ungeindsats på tværs af sektorerne, så vi understøtter de unges uddannelsesvalg bedst muligt?

Indsatsen for de unge, der ikke går den lige vej, har Folketinget peget ud for os: For dem vil FGU være hovedvejen. Rundt omkring i de nuværende institutioner knokler vi med forberedelserne til den. Men den kommer kun til at virke, hvis det lykkes kommunerne at skabe en stærk KUI. Her er uddannelses-, beskæftigelses- og socialforvaltninger nødt til at arbejde tæt sammen for at ny- og sammentænke deres indsatser.

Jeg ved, at det lyder mere enkelt end det er. Men jeg tror på, at hvor der er en vilje, er der en vej! Og i mange kommuner er man i gang med drøftelserne.

Læg et solidt fundament for det nye

Et enigt Folketing står bag reformen og skabelsen af en Forberedende Grunduddannelse og en Koordineret Ungeindsats. Det er jeg glad for, for det er et stærkt budskab til os alle om, at området har prioritet, at målet er, at alle unge skal have en reel mulighed for at være med som ligeværdige medborgere og medarbejdere.

Loven er vedtaget, og jeg kipper med flaget – men jeg sover stadig ’med støvlerne på’. Mange steder har man svært ved at holde skruen i vandet og de nuværende institutioner på ret køl indtil FGU starter d. 1.8.2019. Det er en barsk omgang. Det kan være svært at holde fokus på kerneopgaven, samtidig med, at man er i fuld gang med at forberede det nye. Derfor til jer politikere: Lad ikke de gode viljer spille fallit! Slip ikke tøjlerne men hold fast på det fornuftige projekt med så mange gode perspektiver, I sammen har søsat. Spræng betonmurene og lad os sammen lægge et solidt fundament for det nye tilbud til de unge, der har brug for en praktisk vej til uddannelse og arbejde. Det vil være godt for dem og for os alle sammen.